

Justis- og beredskapsministeren

Stortinget - Justiskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
25/6805 - KMØ

Dato
26.11.2025

Uttalelse til Dokument 8:39 S (2025-2026)

Jeg viser til Justiskomiteens brev 18. november 2025 med anmodning om departementets uttalelse i forbindelse med behandlingen av Dokument 8: 39 S (2025-2026) *Representantforslag om en opptrappingsplan for flere politifolk*.

Det fremsettes fire forslag, og mine vurderinger følger nedenfor.

Forslag 1. «*Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag til en gjennomføringsplan for å sikre et nasjonalt mål om tre politifolk per 1 000 innbyggere.*»

Politibemanningen per oktober i år utgjør 11 370 årsverk i politiet og Politiets sikkerhetstjeneste (PST) og det har aldri vært flere på jobb i politiet for å bekjempe kriminalitet enn det er nå. Bemanningen tilsvarer en politidekning på 2,03 polititjenestepersoner per tusen innbyggere. For å oppnå en dekningsgrad på tre polititjenestepersoner per tusen innbyggere, vil det være nødvendig med om lag 17 000 polititjenestepersoner. Ettersom befolkningen ifølge Statistisk sentralbyrå forventes å øke i årene fremover, vil behovet i praksis bli enda større for å nå denne målsettingen. Samtidig står samfunnet overfor en økende mangel på arbeidskraft.

Som blant annet Riksrevisjonen har påpekt, har politiet i for stor grad blitt detaljstyrt på innsatsfaktorer som blant annet å nå krav til antall polititjenestepersoner. En områdegjennomgang av økonomistyringen og budsjettsituasjonen i politiet gjennomført i 2024, viser at styring på bemanning har gitt ubalanse i driftsbudsjettet og gjort økonomistyringen krevende. Denne type detaljstyring svekker altså politiets evne til å prioritere de oppgavene som i størst grad bidrar til å forebygge og bekjempe kriminalitet, og skape trygghet for befolkningen.

Med dagens komplekse kriminalitetsbilde er det avgjørende at politiet har tilgang til personell med variert fagbakgrunn. Spisskompetanse innen områder som økonomi og teknologi kan være helt nødvendig for å oppklare kompliserte straffesaker, som i økende grad begås ved hjelp av digitale verktøy. På denne bakgrunn har jeg gitt Politidirektoratet (POD) i oppdrag å etablere et årsstudium i etterforskning for personer uten bachelorgrad i politiutdanning, med planlagt oppstart i 2026.

Effektiv kriminalitetsbekjempelse handler ikke bare om å ha tilstrekkelig bemanning, men også om å ta i bruk teknologi. Over tid har politiet blitt hengende etter i den teknologiske utviklingen. Dette begrenser politiets evne til å levere på samfunnsoppdraget. Ifølge POD forventes digitaliseringstiltak å gi betydelige gevinster og mer effektivt politiarbeid. På oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD) har derfor POD utarbeidet en konseptvalgutredning for å vurdere hvordan en helhetlig styrking av digitaliseringsarbeidet i politiet kan gjennomføres. Regjeringen besluttet i oktober i år å videreføre utredningen i et forprosjekt for valgt konsept. POD har fått i oppdrag å gjennomføre forprosjektet innen utgangen av januar 2026.

Regjeringen har nedsatt et politirolleutvalg som skal se på hvilket politi vi trenger i framtiden. Blant annet skal politirolleutvalget vurdere eventuelle endringsbehov i systemet for rekruttering og kompetanseutvikling i politiet. Utvalget skal levere sin utredning innen 15. februar 2027, og som det fremgår av utvalgets mandat vil utredningen være et viktig grunnlag for langtidsplanen for politiet.

Langtidsplanen for politiet skal bidra til en styring av politiet som i større grad tar utgangspunkt i kunnskap om effektene av politiets innsats, fremfor styring på innsatsfaktorer som antall polititjenestepersoner.

Forslag 2. «Stortinget ber regjeringen sørge for at det snarest utvides antall studieplasser ved eksisterende politiutdanninger maksimalt.»

Fra 2022 ble opptaket ved Politihøgskolen (PHS) økt fra 400 til 500 studieplasser. Våren 2025 fullførte kullet som startet i 2022 sin bachelorutdanning, noe som resulterte i betydelig flere nyutdannede politifolk enn tidligere.

I tillegg er det etablert en pilot med desentralisert og samlingsbasert politiutdanning med 24 studieplasser i Alta, som tok imot sine første studenter denne høsten. Studieprogrammet skal bidra til å sikre en stabil og god rekruttering til politiet i nord.

Opptaksnivået ved PHS fastsettes i dialog mellom JD og POD. For øvrig viser jeg til min uttalelse til forslag nr. 1.

Forslag 3. «Stortinget ber regjeringen sikre at en av politiutdanningslokasjonene skal være i Oslo, og utrede muligheten for å utbedre og utvikle Politihøgskolens studiested på Majorstuen, fremfor å bygge nytt.»

I oktober 2025 ga Justis- og beredskapsdepartementet POD i oppdrag å gjennomføre en konseptvalgutredning av flytting av Politihøgskolen (PHS) i Oslo. Det skal utredes ulike konseptuelle alternativer i tillegg til det såkalte nullalternativet som er å beholde dagens

lokaler på Majorstua. JD har bedt POD om å legge særlig vekt på å utrede nullalternativet grundig og andre alternativer som realiserer en nytt bygg med så lav kostnad som mulig. Minst ett alternativ skal vurdere lokalisering av Politihøgskolen i Oslo til Søndre Nordstrand.

Det er viktig å vurdere konseptuelt ulike alternativer for å sikre at man velger den mest samfunnsøkonomisk lønnsomme og hensiktsmessige løsningen, unngår feilinvesteringer og bruker fellesskapets ressurser på en effektiv måte.

Fristen for å levere utredningen er satt til 20. oktober 2027.

Forslag 4. «Stortinget ber regjeringen utrede nye lokasjoner for politiutdanning som vil være hensiktsmessig for å nå et langsiktig mål om tre politifolk per 1 000 innbyggere, herunder vurdere utvidelser i Stavern og på Kongsvinger, samt ny lokasjon i Moss og på Vestlandet. En utredning bør være basert på en konkurranse der det beste faglige og økonomiske alternativet skal velges.»

Som tidligere nevnt har politirulleutvalget fått i oppgave å vurdere eventuelle endringsbehov i systemet for rekruttering og kompetanseutvikling i politiet innen 15. februar 2027. Dette kan ha betydning for Politidirektoratets vurderinger av eventuelle nye lokasjoner til PHS.

Justissektoren har mange store fremtidige investeringsbehov, og det er viktig å få opp et godt kunnskapsgrunnlag slik at det kan gjøres gode prioriteringer. Jeg mener det derfor ikke er hensiktsmessig å igangsette utredningen som representantene foreslår. For øvrig viser jeg til min uttalelse til forslag nr. 1.

Med hilsen

Astri Aas-Hansen

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur